

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 9. septembra 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Cestná doprava – Harmonizácia určitých ustanovení sociálnej právnej úpravy – Nariadenie (ES) č. 561/2006 – Článok 3 písm. a) – Neuplatnenie nariadenia na cestnú dopravu vykonávanú vozidlami používanými v pravidelnej osobnej doprave, v rámci ktorej trasa linky nepresahuje 50 kilometrov – Vozidlo určené na zmiešané použitie – Článok 19 ods. 2 – Extrateritoriálna sankcia – Porušenie zistené na území členského štátu, spáchané na území iného členského štátu – Zásada zákonnosti trestných činov a trestov – Nariadenie (EHS) č. 3821/85 – Záznamové zariadenie v cestnej doprave – Článok 15 ods. 2 – Povinnosť vloženia karty vodiča – Článok 15 ods. 7 – Povinnosť predložiť na žiadosť inšpekčného úradníka kartu vodiča – Nevloženie karty vodiča do záznamového zariadenia, ktoré sa dotýka viacerých z 28 dní pred dňom kontroly“

Vo veci C-906/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) zo 7. mája 2019 a doručený Súdnemu dvoru 11. decembra 2019, ktorý súvisí s trestným konaním proti:

FO,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, sudcovia M. Ilešič, E. Juhász (spravodajca), C. Lycourgos a I. Jarukaitis,

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- francúzska vláda, v zastúpení: E. de Moustier a A. Ferrand, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: C. Vrignon a L. Malferrari, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 4. marca 2021,

* Jazyk konania: francúzština.

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 písm. a) a článku 19 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 z 15. marca 2006 o harmonizácii niektorých právnych predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 3820/85 (Ú. v. EÚ L 102, 2006, s. 1), v spojení s nariadením Rady (EHS) č. 3821/85 z 20. decembra 1985 o záznamovom zariadení v cestnej doprave (Ú. v. ES L 370, 1985, s. 8; Mim. vyd. 07/001, s. 227), zmeneným nariadením č. 561/2006 (ďalej len „nariadenie č. 3821/85“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci trestného konania, ktoré začala ministère public (Štátna prokuratúra, Francúzsko) proti FO, riaditeľovi cestnej dopravnjej spoločnosti so sídlom v Nemecku, z dôvodu, že jeden z vodičov autobusov zamestnaných jeho spoločnosťou nevložil kartu vodiča do tachografu vozidla, ktoré viedol.

Právny rámec

Právo Únie

Nariadenie č. 3821/85

- 3 Nariadením č. 3821/85 bolo zrušené a nahradené nariadenie Rady (EHS) č. 1463/70 z 20. júla 1970 o zavedení záznamového zariadenia v cestnej doprave [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 164, 1970, s. 1). Samotné nariadenie č. 3821/85 bolo zrušené a nahradené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 165/2014 zo 4. februára 2014 o tachografoch v cestnej doprave, ktorým sa ruší nariadenie Rady (EHS) č. 3821/85 a mení nariadenie č. 561/2006 (Ú. v. EÚ L 60, 2014, s. 1). Vzhľadom na obdobie, kedy došlo ku skutkovým okolnostiam vo veci samej, však treba zohľadniť nariadenie č. 3821/85.
- 4 Článok 3 ods. 1 prvá veta nariadenia č. 3821/85 stanovoval:
„Záznamové zariadenie sa inštaluje a použije vo vozidlách evidovaných v členskom štáte, ktoré sa používajú na cestnú osobnú a nákladnú dopravu, okrem vozidiel uvedených v článku 3 nariadenia [č. 561/2006].“
- 5 Článok 15 nariadenia č. 3821/85 stanovoval:
„...
2. Vodiči sú povinní používať záznamové listy alebo kart[y] vodiča každý deň, keď jazdia od chvíle, keď prevzali vozidlo. Záznamový list alebo karta vodiča nebudú odobraté pred ukončením dennej pracovnej doby, ak ich odobratie nie je inak schválené. Nijaký záznamový list alebo karta vodiča nesmú byť použité na dlhšie obdobie, než na ktoré boli určené.
...“

3. Vodiči:

- zabezpečia, aby čas zaznamenaný na liste súhlasil s oficiálnym časom v štáte registrácie vozidla,
- uvedú do činnosti prepínací mechanizmus umožňujúci, aby nasledujúce časové úseky boli zaznamenané oddelene a zreteľne:

a) ... doba jazdy,

b) ‚iná práca‘ je akákoľvek iná činnosť ako vedenie vozidla, ako je vymedzená v článku 3 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/15/ES z 11. marca 2002 o organizácii pracovnej doby osôb vykonávajúcich mobilné činnosti v cestnej doprave [(Ú. v. EŠ L 80, 2002, s. 35; Mim. vyd. 05/004, s. 224)], ako aj každá práca vykonávaná pre rovnakého alebo iného zamestnávateľa v odvetví dopravy alebo mimo neho, ...

...

7. a) Ak vodič vedie vozidlo vybavené záznamovým zariadením podľa prílohy I, musí, kedykoľvek o to inšpekčný úradník požiada, predložiť:
- i) záznamové listy za bežný týždeň a listy použité vodičom v predchádzajúcich 15 dňoch,
 - ii) kartu vodiča, pokiaľ ju má, a
 - iii) každý ručný záznam a výtlačok vytvorený počas bežného týždňa a predchádzajúcich 15 dní, ako to vyžaduje toto nariadenie a nariadenie [č. 561/2006].

Od 1. januára 2008 sa však budú doby uvedené v bodoch i) a iii) vzťahovať na bežný deň a predchádzajúcich 28 dní.

- b) Ak vodič vedie vozidlo vybavené záznamovým zariadením podľa prílohy IB, musí, kedykoľvek o to inšpekčný úradník požiada, predložiť:
- i) kartu vodiča, ktorej je držiteľom,
 - ii) každý ručný záznam a výtlačok vytvorený počas bežného týždňa a predchádzajúcich 15 dní, ako to vyžaduje toto nariadenie a nariadenie [č. 561/2006], a
 - iii) záznamové listy zodpovedajúce rovnakému obdobiu, ako je uvedené v predchádzajúcom pododseku, počas ktorého viedol vozidlo vybavené záznamovým zariadením v súlade s prílohou I.

Od 1. januára 2008 sa však budú doby uvedené v bode ii) vzťahovať na bežný deň a predchádzajúcich [28] dní.

- c) Oprávnený inšpekčný úradník môže skontrolovať dodržiavanie nariadenia [č. 561/2006] analýzou záznamových listov, zobrazených alebo vytlačených údajov, ktoré zaznamenalo záznamové zariadenie alebo karta vodiča, alebo ak to nebude možné, tak analýzou akéhokoľvek podporného dokumentu, ktorý dokazuje nedodržanie ustanovení, ako sa stanovujú v článku 16 ods. 2 a 3.

...“

Nariadenie č. 561/2006

- 6 Odôvodnenie 17 nariadenia č. 561/2006, ktoré nahradilo a zrušilo nariadenie Rady (EHS) č. 3820/85 z 20. decembra 1985 o zosúladovaní niektorých právnych predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy (Ú. v. ES L 370, 1985, s. 1; Mim. vyd. 05/001, s. 319), stanovuje:
- „(17) Toto nariadenie má za cieľ zlepšiť sociálne podmienky zamestnancov, na ktorých sa nariadenie vzťahuje, ako aj zlepšiť celkovú bezpečnosť na cestách. ...“
- 7 Článok 1 nariadenia č. 561/2006 uvádza:
- „Toto nariadenie stanovuje pravidlá o časoch jazdy, prestávkach a dobách odpočinku vodičov, pôsobiacich v cestnej nákladnej i osobnej doprave, s cieľom harmonizovať podmienky hospodárskej súťaže medzi druhmi vnútrozemskej dopravy, a to najmä vzhľadom na odvetvie cestnej dopravy, zlepšiť pracovné podmienky a bezpečnosť na cestách. Cieľom tohto nariadenia je tiež podporovať lepšie monitorovanie a postup zabezpečenia dodržiavania predpisov členskými štátmi a vylepšené pracovné postupy v odvetví cestnej dopravy.“
- 8 Článok 3 písm. a) tohto nariadenia uvádza, že toto nariadenie sa nevzťahuje na cestnú dopravu vykonávanú „vozidlami používanými v pravidelnej osobnej doprave, pri ktorých trasa linky nepresahuje 50 kilometrov“.
- 9 Podľa článku 4 písm. e) uvedeného nariadenia na jeho účely „iná práca“ sú „všetky činnosti vymedzené ako pracovný čas v článku 3 písm. a) smernice [2002/15] okrem jazdy, vrátane každej práce, vykonávanej pre rovnakého alebo iného zamestnávateľa v odvetví dopravy alebo mimo neho“.
- 10 Článok 6 nariadenia č. 561/2006, ktorý stanovuje maximálne denné a týždenné časy a maximálny čas jazdy počas dvoch po sebe idúcich týždňov, vo svojom odseku 5 spresňuje:
- „Ako inú prácu vodič zaznamená všetok čas strávený podľa článku 4 písm. e), ako aj akýkoľvek čas strávený vedením vozidla používaného na komerčnú dopravu, ktorá nepatrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, a zaznamená všetky doby pohotovosti v zmysle článku 15 ods. 3 písm. c) nariadenia [č. 3821/85] od svojej poslednej doby denného alebo týždenného odpočinku. Tieto záznamy sa vedú buď ručne na záznamovom liste, na výtlačku, alebo pomocou ovládačov na manuálne vkladanie údajov na záznamovom zariadení.“
- 11 Kapitola V nariadenia č. 561/2006, nazvaná „Kontrolné postupy a sankcie“, obsahuje články 16 až 25.
- 12 Článok 19 tohto nariadenia stanovuje:
- „1. Členské štáty ustanovia predpisy o sankciách vzťahujúcich sa na porušenie tohto nariadenia a nariadenia [č. 3821/85] a prijímú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonania. Tieto sankcie musia byť účinné, primerané, odrádzajúce a nediskriminačné. Žiadne porušenie tohto nariadenia a [nariadenia č. 3821/85] nemôže byť predmetom viac ako jednej sankcie alebo postupu. Členské štáty informujú Komisiu o týchto opatreniach a predpisoch o sankciách do dňa určeného v druhom pododseku článku 29. Komisia zodpovedajúcim spôsobom informuje členské štáty.“

2. Členský štát umožní príslušným orgánom uložiť sankciu podniku a/alebo vodičovi za porušenie tohto nariadenia zistené na svojom území, za ktoré ešte nebola sankcia uložená, a to aj vtedy, ak k danému porušeniu došlo na území iného členského štátu alebo tretej krajiny.

...

4. Členské štáty zabezpečia, aby bol v platnosti systém primeraných sankcií, ktoré môžu zahŕňať aj peňažné sankcie, za porušenie tohto nariadenia alebo [nariadenia č. 3821/85] zo strany podnikov, pridružených odosielateľov, zasielateľov, organizátorov zájazdov, hlavných dodávateľov, subdodávateľov a agentúr zamestnávajúcich vodičov.“

Francúzske právo

- 13 Podľa článku L. 3315-5 prvého odseku code des transports (Dopravný zákonník) trestom odňatia slobody na šesť mesiacov a peňažným trestom vo výške 3 750 eur sa potrestá skutok pozostávajúci v uskutočnení cestnej dopravy s kartou vodiča, ktorá nie je v súlade s predpismi alebo ktorá nepatrí vodičovi, ktorý ju používa, alebo bez karty vlozenej do tachografu vozidla.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 14 Dňa 2. apríla 2013 uskutočnili vo Versailles (Francúzsko) úradníci oddelenia pre prevenciu a potlačovanie cestnej kriminality cestnú kontrolu autobusu prevádzkovaného dopravným podnikom so sídlom v Sengenthale (Nemecko).
- 15 Pri tejto kontrole bol vodič vyzvaný, aby doložil svoju činnosť za bežný deň, ako aj za predchádzajúcich 28 dní. Zistilo sa tak, že počas 9 dní patriacich do obdobia od 5. do 16. marca 2013 vozidlo jazdilo bez toho, aby bola karta vodiča vložená do tachografu.
- 16 V dôsledku týchto skutočností bol FO, riaditeľ uvedeného dopravného podniku, stíhaný na základe článku L. 3315-5 prvého odseku Dopravného zákonníka za to, že sa deväťkrát dopustil trestného činu uvedeného v tomto ustanovení.
- 17 Tribunal correctionnel de Versailles (Trestný súd Versailles, Francúzsko) vyhlásil skutkové okolnosti za preukázané a uložil obvinenej osobe pokutu vo výške 10 125 eur.
- 18 FO namietol pred cour d'appel de Versailles (Odvolací súd Versailles, Francúzsko) nedostatok územnej právomoci francúzskych trestných súdov. Ani francúzske právo z dôvodu zásady teritoriality trestného práva, ani článok 19 ods. 2 nariadenia č. 561/2006 neumožňujú francúzskym orgánom trestne stíhať páchatela zistených trestných činov, keďže tieto skutky boli spáchané na území iného členského štátu Európskej únie.
- 19 Rozsudkom z 2. mája 2018 cour d'appel de Versailles (Odvolací súd Versailles) potvrdil prvostupňový rozsudok tak o vine, ako aj o treste. Pokiaľ ide konkrétne o námietku nedostatku právomoci vznesenú FO, konštatoval, že na predmetné skutky sa vzťahovali ustanovenia článku L. 3315-5 Dopravného zákonníka prijaté na účely uplatnenia nariadenia č. 3821/85, a zdôraznil, že výslovná výnimka zo zásady teritoriality trestného stíhania stanovená v článku 19 ods. 2 nariadenia č. 561/2006 sa týkala nielen ustanovení tohto posledného uvedeného nariadenia, ale aj ustanovení nariadenia č. 3821/85.

- 20 FO podal kasačný opravný prostriedok na Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko), v ktorom navrhoval, aby v súvislosti s otázkou územnej právomoci francúzskych trestných súdov predložil Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 21 FO tiež vytýka cour d'appel de Versailles (Odvolací súd Versailles), že neodpovedal na jeho argumentáciu, podľa ktorej sa právna úprava týkajúca sa času jazdy a dôb odpočinku neuplatňovala na linkovú dopravu do vzdialenosti 50 km. FO konkrétne tvrdí, že počas 9 dní patriacich do obdobia 28 dní predchádzajúcich dňu kontroly vodič vozidla, o ktoré ide vo veci samej, nepodliehal povinnosti vložiť kartu vodiča do tachografu, keďže počas jazd vykonaných v tieto dni bolo vozidlo určené na dopravu cestujúcich pravidelnou linkou, ktorej trasa nepresahovala 50 kilometrov. Podľa FO vzhľadom na to, že tieto jazdy nespádajú do pôsobnosti nariadenia č. 561/2006 podľa jeho článku 3 písm. a), povinnosti stanovené v článku 15 nariadenia č. 3821/85 sa na uvedené jazdy nevzťahovali.
- 22 Cour de cassation (Kasačný súd) si v prvom rade kladie otázku týkajúcu sa výkladu článku 19 ods. 2 nariadenia č. 561/2006.
- 23 V tejto súvislosti tento súd uvádza, že hoci sa FO domnieva, že toto ustanovenie umožňuje členskému štátu sankcionovať len porušenia nariadenia č. 561/2006 zistené na jeho území a spáchané na území iného členského štátu, uvedené ustanovenie by bolo možné vykladať v tom zmysle, že umožňuje aj sankciu za porušenia nariadenia č. 3821/85 spáchané na území iného členského štátu, keďže sankciu za takéto porušenia možno považovať za nevyhnutnú na trestanie porušení nariadenia č. 561/2006. Okrem toho, a zatiaľ čo ustanovenie sa má vykladať nielen so zreteľom na jeho znenie, ale aj na jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou, široký výklad článku 19 ods. 2 nariadenia č. 561/2006 by zodpovedal cieľu sledovanému týmto nariadením, ktorým je zlepšiť pracovné podmienky zamestnancov v odvetví cestnej dopravy a vo všeobecnosti bezpečnosť na cestách.
- 24 Cour de cassation (Kasačný súd) tiež uvádza, že porušenie povinnosti stanovenej v článku 15 ods. 7 nariadenia č. 3821/85 predložiť, kedykoľvek o to inšpekčný úradník požiada, všetky záznamové listy a všetky záznamy za bežný deň a predchádzajúcich 28 dní, sa nevyhnutne konštatuje na území členského štátu, v ktorom sa uskutočňuje kontrola a ktorý začína stíhanie, takže otázka, či k porušeniu došlo čiastočne na území iného členského štátu, nevzniká.
- 25 V druhom rade sa Cour de cassation (Kasačný súd) pýta, či povinnosti stanovené v článku 15 nariadenia č. 3821/85 sú uložené v prípade „zmiešaného“ používania vozidla, teda ak je vozidlo počas obdobia 28 dní určené súčasne na pravidelnú osobnú dopravu, v rámci ktorej trasa linky nepresahuje 50 kilometrov, v zmysle výnimky stanovenej v článku 3 písm. a) nariadenia č. 561/2006, a na dopravu patriacu do pôsobnosti tohto nariadenia.
- 26 Za týchto okolností Cour de cassation (Kasačný súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Uplatňujú sa ustanovenia odseku 2 článku 19 [nariadenia č. 561/2006], podľa ktorých ‚členský štát umožní príslušným orgánom uložiť sankciu podniku a/alebo vodičovi za porušenie tohto nariadenia zistené na svojom území, za ktoré ešte nebola sankcia uložená, a to aj vtedy, ak k danému porušeniu došlo na území iného členského štátu alebo tretej krajiny‘, výlučne na porušenia ustanovení tohto nariadenia, alebo tiež ustanovení [nariadenia č. 3821/85], ktoré bolo nahradené [nariadením č. 165/2014]?

2. Má sa článok 3 písm. a) nariadenia [č. 561/2006] vykladať v tom zmysle, že je dovolené, aby sa vodič odchyľil od ustanovení odsekov 2 a 7 článku 15 nariadenia [č. 3821/85], ktoré bolo nahradené nariadením [č. 165/2014], podľa ktorých musí vodič, kedykoľvek o to inšpekčný úradník požiada, predložiť záznamové listy a všetky záznamy za bežný deň a predchádzajúcich dvadsaťosem dní, a to v prípade, že sa v priebehu obdobia dvadsaťosem dní používa vozidlo pri cestách, z ktorých niektoré spadajú pod ustanovenia týkajúce sa vyššie uvedenej výnimky, a ostatné neumožňujú žiadnu výnimku z používania záznamového zariadenia?“

O prejudiciálnych otázkach

O druhej otázke

- 27 Svojou druhou otázkou, na ktorú treba odpovedať v prvom rade, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 písm. a) nariadenia č. 561/2006 vykladať v tom zmysle, že vodič, ktorý vykonáva cestnú dopravu patriacu do pôsobnosti tohto nariadenia, je povinný, kedykoľvek o to inšpekčný úradník požiada, predložiť kartu vodiča, záznamové listy a všetky záznamy za obdobie pokrývajúce deň kontroly a predchádzajúcich 28 dní v súlade s článkom 15 ods. 2, 3 a 7 nariadenia č. 3821/85, aj keď v priebehu tohto obdobia tento vodič tiež vykonával s tým istým vozidlom pravidelnú osobnú dopravu, v rámci ktorej trasa linky nepresahuje 50 kilometrov.
- 28 Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že táto otázka je položená v kontexte sporu, v ktorom bol riaditeľ predmetného dopravného podniku stíhaný z dôvodu, že vodič zamestnaný týmto podnikom neuložil kartu vodiča do tachografu počas obdobia, v priebehu ktorého vykonával pravidelnú osobnú dopravu, v rámci ktorej trasa linky nepresahuje 50 kilometrov.
- 29 Treba pripomenúť, že nariadenie č. 561/2006, ako vyplýva z jeho článku 1, stanovuje pravidlá o časoch jazdy, prestávkach a dobách odpočinku vodičov, pôsobiacich v cestnej nákladnej i osobnej doprave, s cieľom harmonizovať podmienky hospodárskej súťaže medzi druhmi vnútrozemskej dopravy, a to najmä vzhľadom na odvetvie cestnej dopravy, zlepšiť pracovné podmienky a bezpečnosť na cestách, pričom cieľom tohto nariadenia je tiež podporovať lepšie monitorovanie a postup zabezpečenia dodržiavania predpisov členskými štátmi a vylepšené pracovné postupy v odvetví cestnej dopravy. Pokiaľ ide o nariadenie č. 3821/85, konkrétne stanovuje požiadavky uplatniteľné na schvaľovací postup, inštaláciu, overovanie a používanie kontrolných zariadení využívaných v cestnej doprave s cieľom overiť dodržanie určitých ustanovení sociálnej právnej úpravy v oblasti dopravy, najmä tých, ktoré stanovuje nariadenie č. 561/2006.
- 30 V súlade s článkom 3 ods. 1 nariadenia č. 3821/85 musia byť vozidlá používané na prepravu cestujúcich alebo tovarov po ceste registrované v členskom štáte Únie okrem vozidiel uvedených v článku 3 nariadenia č. 561/2006 vybavené záznamovým zariadením. Podľa článku 3 písm. a) tohto posledného uvedeného nariadenia sa toto nariadenie nevzťahuje na cestnú dopravu vykonávanú vozidlami určenými na pravidelnú osobnú dopravu, pri ktorých trasa linky nepresahuje 50 kilometrov.
- 31 Treba preto určiť, v akom rozsahu toto vylúčenie z pôsobnosti nariadenia č. 561/2006 môže mať vplyv na povinnosti stanovené v článku 15 nariadenia č. 3821/85 v oblasti záznamu času jazdy a kontroly v prípade zmiešaného používania vozidla, o aké ide vo veci samej, spočívajúceho

v čiastočnom výkone cestnej dopravy, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia nariadenia č. 561/2006, a čiastočnom výkone pravidelnej osobnej dopravy, v rámci ktorej trasa linky nepresahuje 50 kilometrov.

- 32 Pokiaľ ide o znenie článku 3 písm. a) nariadenia č. 561/2006, treba poznamenať, že slovné spojenie „vozidlá používané“ na prepravu cestujúcich „pravidelnou dopravou“, pri ktorých trasa nepresahuje 50 kilometrov uvedené v tomto ustanovení, naznačuje, ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 32 svojich návrhov, že toto spojenie sa vzťahuje len na vozidlá používané výlučne na takúto dopravu, s výnimkou vozidiel, ktoré sa používajú na tento účel iba príležitostne.
- 33 Okrem toho treba poukázať na to, že článok 3 písm. a) nariadenia č. 561/2006 sa má v rozsahu, v akom zavádza výnimku z pôsobnosti tohto nariadenia, vykladať reštriktívne. Takúto výnimku predovšetkým nemožno vykladať spôsobom, ktorý by rozšíril jej účinky nad rámec toho, čo je nevyhnutné na zabezpečenie ochrany záujmov, ktoré má zaručiť, a jej rozsah musí byť určený s prihliadnutím na ciele predmetnej právnej úpravy (pozri analogicky rozsudok z 3. októbra 2013, Lundberg, C-317/12, EU:C:2013:631, bod 20 a tam citovanú judikatúru).
- 34 Pokiaľ ide o ciele sledované nariadením č. 561/2006, treba pripomenúť, že v súlade s jeho odôvodnením 17 a článkom 1 je cieľom tohto nariadenia harmonizovať podmienky hospodárskej súťaže medzi druhmi vnútrozemskej dopravy, a to najmä vzhľadom na odvetvie cestnej dopravy, a zlepšiť pracovné podmienky zamestnancov v tomto odvetví a bezpečnosť na cestách, pričom uvedené ciele sa v zásade prejavujú najmä povinnosťou vybaviť vozidlá cestnej dopravy schváleným tachografom umožňujúcim kontrolovať dodržiavanie časov jazdy a dôb odpočinku vodičov (rozsudok z 2. marca 2017, Casa Noastră, C-245/15, EU:C:2017:156, bod 28 a citovaná judikatúra).
- 35 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že Súdny dvor už rozhodol, že povinnosť vodiča zaznamenávať všetky obdobia uvedené v článku 15 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 3821/85 sa týka aj období, ktoré tento vodič venuje jazde v rámci dopravnej služby, na ktorú sa podľa článku 4 bodu 3 nariadenia č. 3820/85 a článku 3 ods. 1 nariadenia č. 3821/85 nevzťahuje pôsobnosť nariadenia č. 3821/85. Takéto obdobie totiž predstavuje obdobie skutočnej činnosti vodiča, počas ktorej nedisponuje voľne svojím časom, a ktoré, keďže má vplyv na úroveň únavy vodiča, môže ovplyvniť jeho jazdu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. januára 2001, Skills Motor Coaches a i., C-297/99, EU:C:2001:37, body 10, 25 a 36 až 39).
- 36 Vplyv na schopnosť viesť motorové vozidlo môže nastať aj vtedy, ak dni, keď neexistuje záznam, sú iné ako dni, keď sa záznam vykonáva pravidelne. Nedodržanie pravidiel týkajúcich sa času jazdy, prestávok a dôb odpočinku, ktoré záznamové zariadenie neodhalilo počas dní, keď chýba záznam, môže mať negatívny vplyv na fyzickú a psychickú spôsobilosť vodiča počas neskoršieho obdobia.
- 37 Tento výklad podporuje článok 6 ods. 5 nariadenia č. 561/2006, ktorý ukladá každému vodičovi povinnosť zaznamenať ako „inú prácu“ všetok čas strávený vedením vozidla používaného na obchodnú činnosť, ktorá nepatrí do pôsobnosti tohto nariadenia.
- 38 Ak by sa teda prijal výklad článku 3 písm. a) nariadenia č. 561/2006, podľa ktorého vylúčenie z pôsobnosti tohto nariadenia stanovené v tomto ustanovení nie je obmedzené na výlučné používanie dotknutého vozidla na účely osobitnej cestnej dopravy upravenej v uvedenom ustanovení, bolo by to v rozpore s cieľom sledovaným týmto nariadením spočívajúcim v zlepšení

pracovných podmienok a bezpečnosti na cestách, keďže by sa nariadenie č. 561/2006 neuplatnilo na určité spôsoby použitia tohto vozidla, ktoré by mohli ovplyvniť vedenie vozidla, a vylúčilo by sa zohľadnenie tohto použitia pri kontrole dodržiavania článku 15 ods. 2, 3 a 7 nariadenia č. 3821/85.

- 39 Za týchto podmienok treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 3 písm. a) nariadenia č. 561/2006 sa má vykladať v tom zmysle, že vodič, ktorý vykonáva cestnú dopravu patriacu do pôsobnosti tohto nariadenia, je povinný, kedykoľvek o to inšpekčný úradník požiada, predložiť kartu vodiča, záznamové listy a všetky záznamy za obdobie pokrývajúce deň kontroly a predchádzajúcich 28 dní v súlade s článkom 15 ods. 2, 3 a 7 nariadenia č. 3821/85, aj keď v priebehu tohto obdobia tento vodič tiež vykonával s tým istým vozidlom pravidelnú osobnú dopravu, v rámci ktorej trasa linky nepresahuje 50 kilometrov.

O prvej otázke

- 40 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 19 ods. 2 nariadenia č. 561/2006 vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby príslušné orgány členského štátu mohli uložiť sankciu vodičovi vozidla alebo dopravnému podniku za porušenie nariadenia č. 3821/85 spáchané na území iného členského štátu alebo tretej krajiny, ale zistené na jeho území, a za ktoré ešte nebola uložená sankcia.
- 41 Na úvod treba uviesť, že podľa jeho samotných jednoznačných ustanovení článok 19 ods. 2 nariadenia č. 561/2006 stanovuje, že členský štát umožní príslušným orgánom uložiť sankciu podniku a/alebo vodičovi za porušenie tohto nariadenia zistené na svojom území, za ktoré ešte nebola sankcia uložená, a to aj vtedy, ak k danému porušeniu došlo na území iného členského štátu alebo tretej krajiny, výlučne v prípade, ak ide o porušenie „tohto nariadenia“. Použitie týchto posledných uvedených pojmov tak jasne svedčí o tom, že toto ustanovenie sa týka len porušení nariadenia č. 561/2006, a nie porušení nariadenia č. 3821/85.
- 42 Tento doslovný výklad podporuje kontext, do ktorého patrí článok 19 ods. 2 nariadenia č. 561/2006.
- 43 Treba totiž uviesť, že pokiaľ ide o článok 19 ods. 1 nariadenia č. 561/2006, ten výslovne ukladá členským štátom povinnosť stanoviť pravidlá týkajúce sa sankcií za porušenie tohto nariadenia „a“ nariadenia č. 3821/85, a rovnako vo svojom odseku 4 spresňuje, že členské štáty musia zabezpečiť, aby bol v platnosti systém primeraných sankcií, ktoré môžu zahŕňať aj peňažné sankcie, za porušenie nariadenia č. 561/2006 „alebo“ nariadenia č. 3821/85.
- 44 Okolnosť, že tento článok 19 vo svojich odsekoch 1 a 4 upravuje porušenia nariadení č. 561/2006 a č. 3821/85, pričom vo svojom odseku 2 odkazuje len na porušenia nariadenia č. 561/2006, potvrdzuje, že tento posledný uvedený odsek nemožno vykladať tak, že sa týka porušení nariadenia č. 3821/85.
- 45 Z toho vyplýva, že za súčasného stavu práva Únie príslušné orgány členského štátu nemôžu uložiť sankcie v prípade porušení nariadenia č. 3821/85 zistených na území tohto členského štátu, ale spáchaných na území iného členského štátu. Keďže tento aspekt platnej právnej úpravy Únie môže negatívne ovplyvniť pracovné podmienky vodičov a bezpečnosť na cestách, prináleží normotvorcovi Únie rozhodnúť o prípadnej zmene (pozri analogicky rozsudok z 18. januára 2001, Skills Motor Coaches a i., C-297/99, EU:C:2001:37, bod 34).

- 46 Tento výklad je navyše jediný v súlade so zásadou zákonnosti trestných činov a trestov zakotvenou v článku 49 ods. 1 prvej vete Charty základných práv Európskej únie, ktorá vyžaduje, aby právny predpis jasne vymedzoval porušenia a sankcie za ne, pričom táto podmienka je splnená, pokiaľ osoba podliehajúca súdnej právomoci môže zo znenia relevantného ustanovenia a v prípade potreby za pomoci výkladu, ktorý mu dávajú súdy, zistiť, aké konania a opomenutia zakladajú jej trestnú zodpovednosť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. decembra 2017, Vaditrans, C-102/16, EU:C:2017:1012, bod 51 a tam citovanú judikatúru).
- 47 V dôsledku toho treba na prvú položenú otázku odpovedať tak, že článok 19 ods. 2 nariadenia č. 561/2006 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby príslušné orgány členského štátu mohli uložiť sankciu vodičovi vozidla alebo dopravnému podniku za porušenie nariadenia č. 3821/85 spáchané na území iného členského štátu alebo tretej krajiny, ale zistené na jeho území, a za ktoré ešte nebola uložená sankcia.

O trovách

- 48 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 3 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 561/2006 z 15. marca 2006 o harmonizácii niektorých právnych predpisov v sociálnej oblasti, ktoré sa týkajú cestnej dopravy, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Rady (EHS) č. 3821/85 a (ES) č. 2135/98 a zrušuje nariadenie Rady (EHS) č. 3820/85, sa má vykladať v tom zmysle, že vodič, ktorý vykonáva cestnú dopravu patriacu do pôsobnosti tohto nariadenia, je povinný, kedykoľvek o to inšpekčný úradník požiada, predložiť kartu vodiča, záznamové listy a všetky záznamy za obdobie pokrývajúce deň kontroly a predchádzajúcich 28 dní v súlade s článkom 15 ods. 2, 3 a 7 nariadenia Rady (EHS) č. 3821/85 z 20. decembra 1985 o záznamovom zariadení v cestnej doprave, zmeneného nariadením č. 561/2006, aj keď v priebehu tohto obdobia tento vodič tiež vykonával s tým istým vozidlom pravidelnú osobnú dopravu, v rámci ktorej trasa linky nepresahuje 50 kilometrov.**
- 2. Článok 19 ods. 2 nariadenia č. 561/2006 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby príslušné orgány členského štátu mohli uložiť sankciu vodičovi vozidla alebo dopravnému podniku za porušenie nariadenia č. 3821/85, zmeneného nariadením č. 561/2006, spáchané na území iného členského štátu alebo tretej krajiny, ale zistené na jeho území a za ktoré ešte nebola uložená sankcia.**

Podpisy